

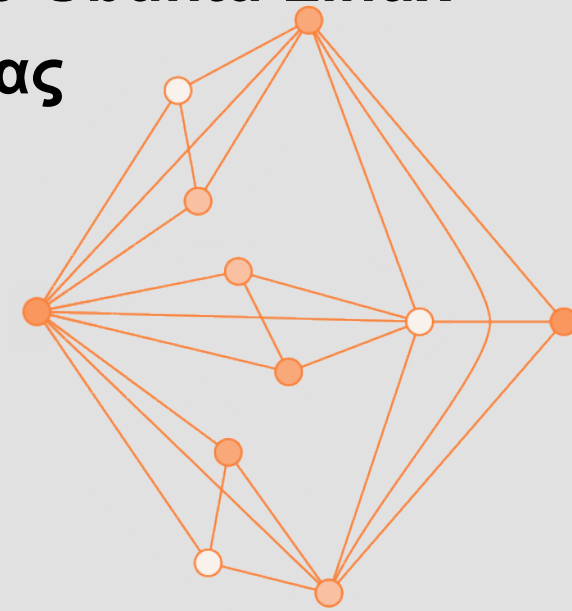
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ηλεκτρονικά μαθήματα από τη Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

**Χρήση Η/Υ και διαχείριση αρχείων με το Ubuntu Linux
Linux με τη χρήση κονσόλας**

**Χρυσούλα Παπάζογλου
Πληροφορικός**

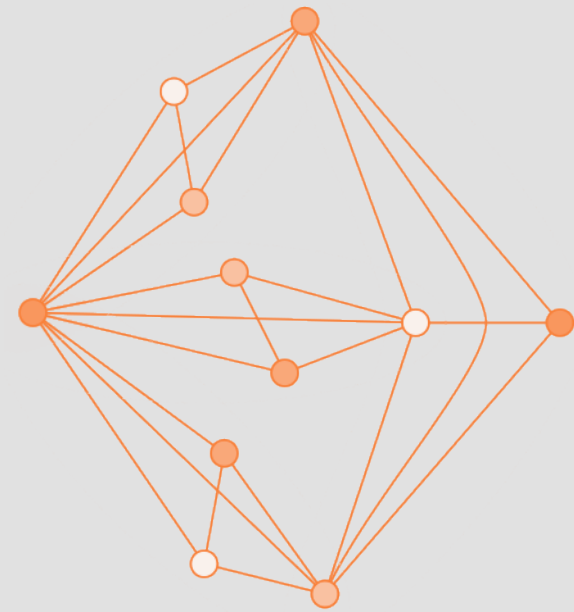
ΕΛ/ΛΑΚ

ελεύθερο λογισμικό / λογισμικό ανοικτού κώδικα

Συνέδριο ΕΛΛΑΚ 2010 - Θεσσαλονίκη

Ηλεκτρονικά μαθήματα της Βιβλιοθήκης του ΠΑΜΑΚ

- Ξεκίνησαν το 2006
- Στα πλαίσια του έργου Πλοηγός
- Ομάδα Ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης
- Μαθήματα για ΕΛΛΑΚ
  - Firefox & Thunderbird
  - OpenOffice.org
  - Ubuntu Linux

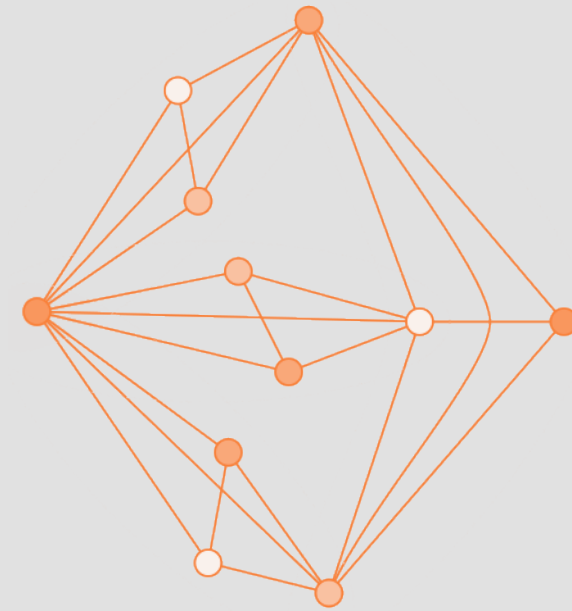
Ομάδα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης

- Μαργαρίτης Κωνσταντίνος
- Δαγδιλέλης Βασίλειος

Υπεύθυνοι
Καθηγητές

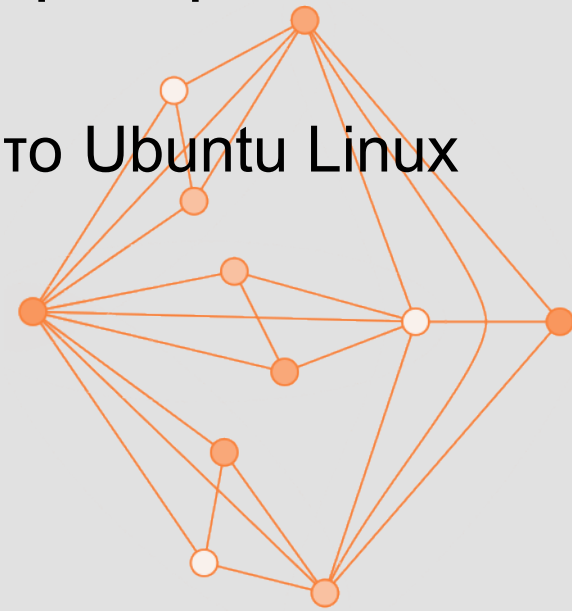
- Κρασσά Άννα
- Μολέ Βασιλική
- Παπάζογλου Χρυσούλα
  - Διαχείριση πλατφόρμας
  - Τεχνική υποστήριξη
- Φράγκου Άννα
  - Διευθύντρια Βιβλιοθήκης

Ανάπτυξη/ εποπτεία
μαθημάτων

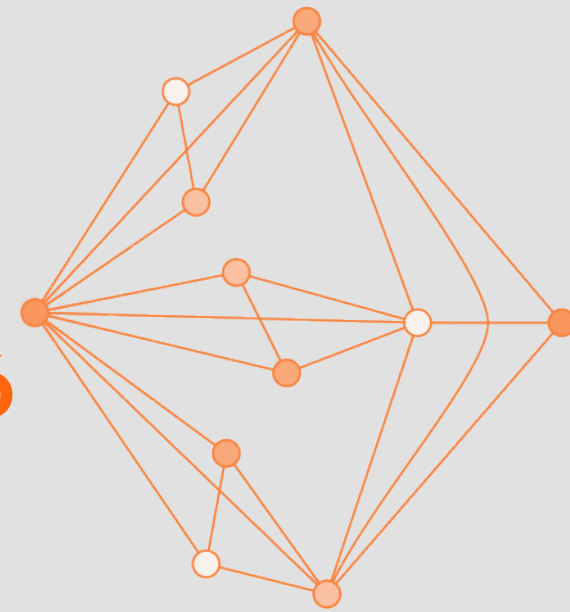
Το νέο έργο

- «Ενίσχυση της εκπαίδευσης και της έρευνας και ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών πληροφόρησης»
- Επιτροπή Ερευνών Πανεπιστημίου Μακεδονίας
- Αναπτύχθηκαν και διατέθηκαν δύο ηλεκτρονικά μαθήματα
  - Χρήση Η/Υ και διαχείριση αρχείων με το Ubuntu Linux
  - Linux με τη χρήση κονσόλας

Πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης «Τηλεμάθεια»

- telemathea.uom.gr
- Δημιουργήθηκε το 2005
- Βασίζεται στο Moodle
- Φιλοξενεί μαθήματα
  - Ξένων γλωσσών
  - Προγράμματα εξειδίκευσης
  - Αμιγώς ηλεκτρονικά σεμινάρια

Διαθέσιμα στο ευρύ κοινό

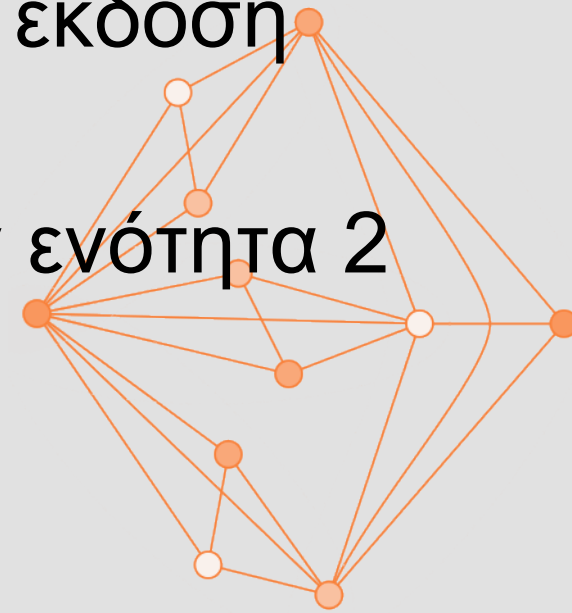
ΕΛ/ΛΑΚ

ελεύθερο λογισμικό / λογισμικό ανοικτού κώδικα

Συνέδριο ΕΛΛΑΚ 2010 - Θεσσαλονίκη

Χρήση Η/Υ και διαχείριση αρχείων με το Ubuntu Linux

- Είχε διατεθεί και στο παρελθόν για το Ubuntu 6.06 σε δύο διαφορετικές εκδόσεις
  - Για χρήστες Linux: με κανονική εγκατάσταση
  - Για χρήστες Windows: με το Live CD
- Το νέο υλικό γράφτηκε για την έκδοση 9.04
- Δομή «εμπνευσμένη» από την ενότητα 2 του ECDL

ΕΛ/ΛΑΚ

ελεύθερο λογισμικό / λογισμικό ανοικτού κώδικα

Κεντρική σελίδα μαθήματος

Ατομα

 Συμμετέχοντες

Δραστηριότητες

- Διδακτικές Ενότητες
- Εργασίες
- Ερωτηματολόγια
- Κουίζ
- Ομάδες συζητήσεων
- Πηγές πληροφοριών

Αναζήτηση σε Ομάδες Συζητήσεων

Σύνθετη αναζήτηση

Περιγραφή εβδομάδων

Χρήση Η/Υ και Διαχείριση Αρχείων με Ubuntu Linux

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι η χρήση υπολογιστή και η διαχείριση αρχείων με το λειτουργικό σύστημα Linux και συγκεκριμένα τη διανομή Ubuntu. Το μάθημα αντιστοιχεί στην Ενότητα 2 του Open ICDL και μπορεί επίσης να θεωρηθεί αντίστοιχο της Ενότητας 2 του ECDL.

Το μάθημα απευθύνεται σε χρήστες που δεν έχουν εμπειρία στη χρήση λειτουργικών συστημάτων Linux. Ο στόχος του είναι να αποτελέσει μια πρώτη επαφή με μια διανομή του Linux και να βοηθήσει τους χρήστες να γνωρίσουν τις εναλλακτικές επιλογές λειτουργικών συστημάτων χωρίς περιορισμούς και κόστος.

Γενικά εργαλεία μαθήματος

- Ομάδα συζητήσεων - ειδήσεων
- Γενικές συζητήσεις (forum σπουδαστών)
- Θεματικές ενότητες
- Προϋποθέσεις για επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος

Υλικό μαθήματος

Συγγραφή υλικού & εργασιών:
Πατάζογλου Χρυσούλα
Πληροφορικός ΑΠΘ

Το υλικό των μαθημάτων της ενότητας διατίθεται υπό την άδεια:

Creative Commons Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση-Παρόμοια διανομή 3.0 Unported

Μενού Blog

Προσθήκη καταχώρησης
Προβολή των δικών μου καταχωρήσεων
Προτιμήσεις Blog
Προβολή καταχωρήσεων μαθήματος
Προβολή καταχωρήσεων του ιστοτόπου

Τελευταία νέα

Προσθήκη νέου θέματος...

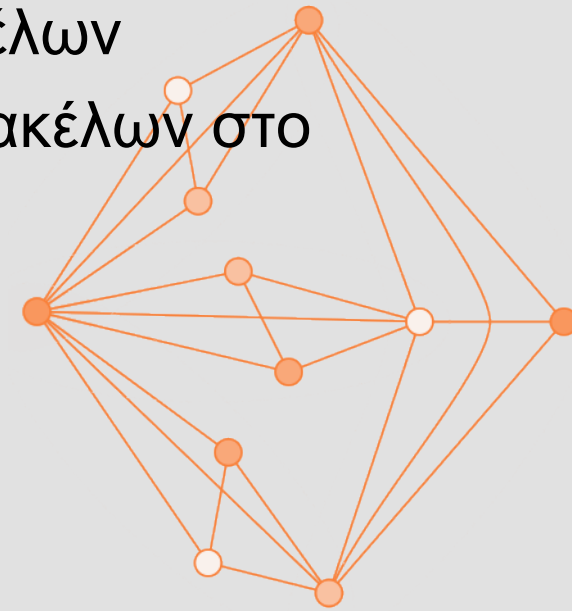
21 Δεκ, 14:55

Κρασά Άννα

Βεβαίωσης παρακολούθησης
περισσότερα...

Δομή μαθήματος

- *εγκατάσταση + 5 θεματικές ενότητες + αξιολόγηση = 7 εβδομάδες*
  1. Εβδομάδα εγκατάστασης και γνωριμίας
  2. Το περιβάλλον του Ubuntu Linux
  3. Επιφάνεια εργασίας & ενσωματωμένες εφαρμογές
  4. Βασικές λειτουργίες αρχείων και φακέλων
  5. Προχωρημένα θέματα αρχείων και φακέλων στο Ubuntu Linux
  6. Ρυθμίσεις στο Ubuntu Linux
  7. Αξιολόγηση

Δείγματα ενοτήτων

9 Νοέμβριος - 15 Νοέμβριος

3. Επιφάνεια εργασίας & ενσωματωμένες εφαρμογές

 Εισαγωγή

Υλικό προς μελέτη

 Επιφάνεια εργασίας & ενσωματωμένες εφαρμογές

Δραστηριότητες

 Ρυθμίσεις θέματος και επιφάνειας εργασίας

 Παλλαπλοί χώροι εργασίας και πίνακες εφαρμογών

 Συζητήσεις για το περιεχόμενο του 3ου κεφαλαίου

7 Δεκέμβριος - 13 Δεκέμβριος

7. Αξιολόγηση

 Εισαγωγή

Υλικό προς μεταφόρτωση

 Οι "σημειώσεις" του μαθήματος

Δραστηριότητες αξιολόγησης

 Τελική εργασία - Virtual machines (εικονικές μηχανές)

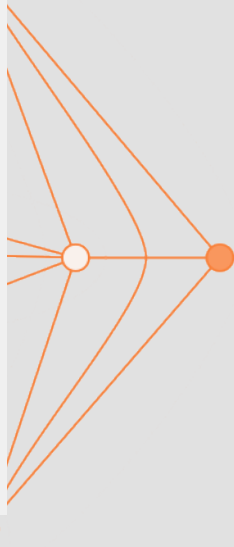
 Τελικό Quiz

 Συζητήσεις για τις εργασίες του 7ου κεφαλαίου

Ερωτηματολόγιο

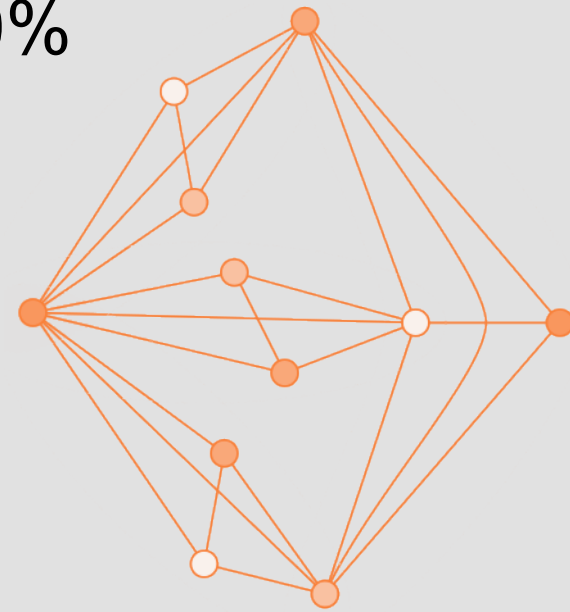
 Πείτε μας τη γνώμη σας!

 Feedback grade

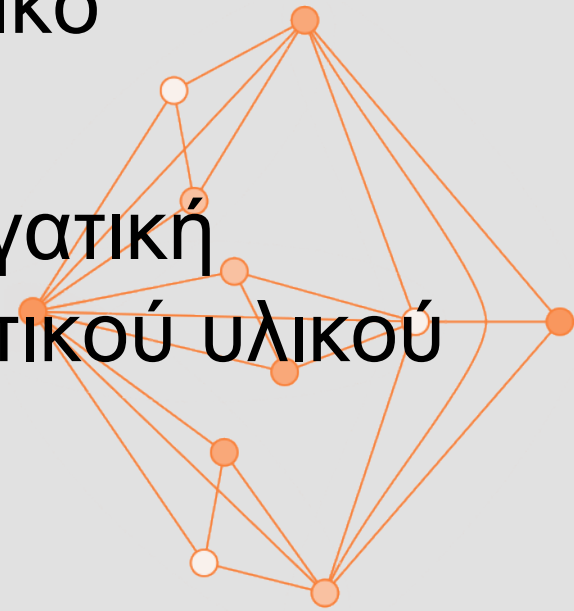
Στατιστικά μαθήματος

- 105 εγγεγραμμένοι μαθητές
- 52 επιτυχόντες
  - Υποβολή τελικής εργασίας
  - Εξέταση στο τελικό κουίζ
  - Μέσος όρος βαθμολογιών $\geq 70\%$
  - Συμπλήρωση ερωτηματολογίου

Linux με τη χρήση κονσόλας

- Διατέθηκε για δεύτερη φορά (ρεκόρ συμμετοχών την πρώτη φορά – 291 μαθητές)
- Απευθυνόταν σε χρήστες εξοικειωμένους με μια διανομή Linux (με γραφικό περιβάλλον)
- Στόχος του μαθήματος: συνεργατική βελτίωση/ επέκταση του διδακτικού υλικού

Κεντρική σελίδα μαθήματος

Ατομα

Συμμετέχοντες

Περιγραφή εβδομάδων

Linux με τη χρήση κονσόλας

Νέα και ανακοινώσεις (forum εκπαιδευτών)
Γενικές συζητήσεις (forum σπουδαστών)
Υλικό μαθήματος

Υλικό μαθήματος

Το υλικό του μαθήματος διατίθεται υπό την άδεια:

Creative Commons Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση-Παρόμοια Διανομή 3.0 Unported

Διαβάστε περισσότερα για το υλικό του μαθήματος

Δραστηριότητες

SCORMs/AICCs
Εργασίες
Ερωτηματολόγια
Ομάδες συζητήσεων
Πηγές πληροφοριών

Αναζήτηση σε Ομάδες Συζητήσεων

Go

Σύνθετη αναζήτηση ?

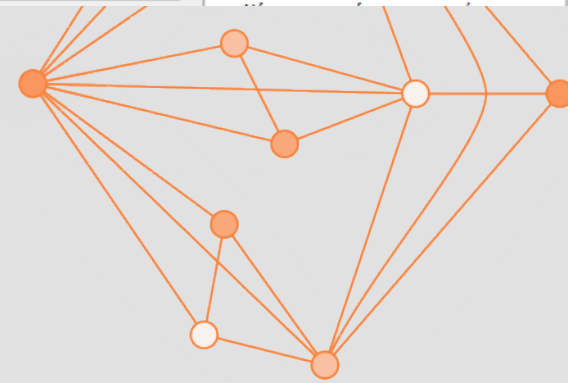
Διαχείριση

Βαθμοί
Προφίλ

Τελευταία νέα

19 Δεκ, 10:16
Κρασά Άννα
Βεβλώσεις παρακολούθησης περισσότερο...

27 Νοέ, 13:21
Κρασά Άννα

Το υλικό του μαθήματος

Πληροφορίες για το υλικό του μαθήματος

Το υλικό του μαθήματος "Linux με τη χρήση κονσόλας" προέρχεται από μετάφραση του οδηγού:

Introduction to Linux - A Hands on Guide
by Machtelt Garrels
Linux Documentation Project
<http://tldp.org/LDP/intro-linux/html/>

Η ελληνική μετάφραση οφείλεται εν μέρει στους φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος Εφαρμοσμένης Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας που παρακολούθησαν το μάθημα επιλογής Προγραμματισμός Συστημάτων Ι, το χειμερινό εξάμηνο 2006-2007. Την γενική επιμέλεια, γλωσσική επεξεργασία, καθώς και τη μετάφραση αρκετών τμημάτων που έμειναν "ορφανά" ανέλαβε ο Κώστας Γ. Μαργαρίτης, καθηγητής του Τμήματος.

Η επιλογή/ επιμέλεια του υλικού που συμπεριλήφθηκε στο μάθημα και των εργασιών έγινε από τη Χρυσούλα Παπάζογλου, Πληροφορικό ΑΠΘ.

Το υλικό του μαθήματος διατίθεται υπό την άδεια:

Creative Commons Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση-Παρόμοια διανομή 3.0 Unported

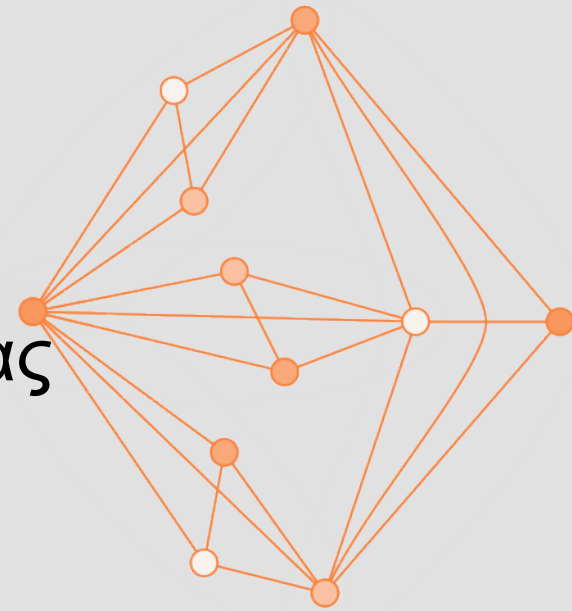
ΕΛ/ΛΑΚ

ελεύθερο λογισμικό / λογισμικό ανοικτού κώδικα

Συνέδριο ΕΛΛΑΚ 2010 - Θεσσαλονίκη

Δομή μαθήματος

- *1 εισαγωγική ενότητα + 6 κυρίως ενότητες = 7 εβδομάδες*
  - Εισαγωγή
  - Βασικές εντολές
  - Το σύστημα αρχείων
  - Διαχείριση αρχείων
  - Διαχείριση διεργασιών
  - Διάφορα θέματα
  - Ρυθμίσεις με τη χρήση κονσόλας

Δείγματα ενοτήτων

16 Νοέμβριος - 22 Νοέμβριος

Διαχείριση Αρχείων

 Εισαγωγή

Υλικό προς μελέτη

 Διαχείριση αρχείων

Επιπλέον παραδείγματα

 Παραδείγματα με την εντολή Find

Ασκήσεις

 Διαχείριση αρχείων

 Άδειες πρόσβασης αρχείων

 Συζητήσεις για τις εργασίες του 4ου κεφαλαίου

23 Νοέμβριος - 29 Νοέμβριος

Διαχείριση Διεργασιών

 Εισαγωγή

Υλικό προς μελέτη

 Διαχείριση διεργασιών

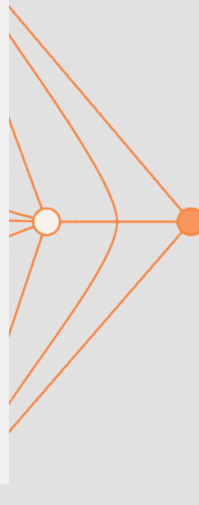
Ασκήσεις

 Γενικά για τη διαχείριση διεργασιών

 Εκκίνηση τερματισμός συστήματος

 Χρονοπρογραμματισμός

 Συζητήσεις για τις εργασίες του 5ου κεφαλαίου

Στατιστικά μαθήματος

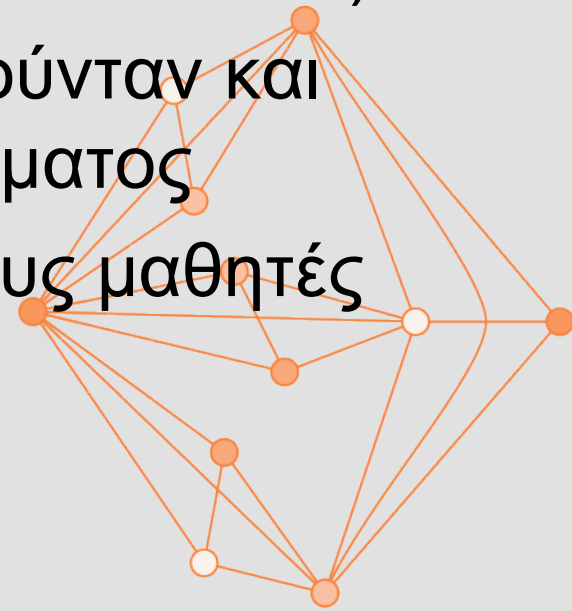
- 113 εγγεγραμμένοι μαθητές
- 53 επιτυχόντες
  - Μέσος όρος βαθμολογιών $\geq 60\%$
  - Συμπλήρωση ερωτηματολογίου
- Δίνονταν κίνητρα στους μαθητές να συνεισφέρουν
  - Ομάδες συζήτησης (5% bonus): αξιολόγηση posts
  - Wiki (7% bonus): βελτίωση άρθρων

Το Wiki της Τηλεμάθειας

- Βασίστηκε στο MediaWiki
- Αρχικό υλικό του μαθήματος
telemathea.uom.gr/mediawiki/index.php/Linux
- Οι μαθητές επεξεργάζονταν τα άρθρα (π.χ. προσθέτοντας παραδείγματα/ επιπλέον υλικό)
- Οι συνεισφορές τους παρακολουθούνταν και αξιολογήθηκαν στο τέλος του μαθήματος
- Το βελτιωμένο υλικό διατέθηκε στους μαθητές και στο WikiEducator

Ιστορικό εκδόσεων για σελίδα του Wiki

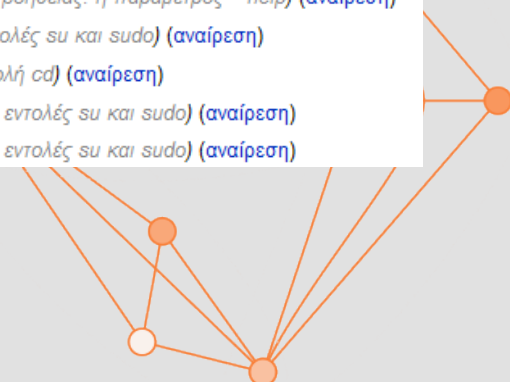
- (τρέχουσα) (τελευταία) 22:47, 10 Δεκεμβρίου 2009 Kopsnos (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (21.778 bytes) (→Οι εντολές su και sudo) (Επαναφορά στην προηγούμενη | αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 12:01, 12 Νοεμβρίου 2009 Annak (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (21.620 bytes) (→Ασκήσεις) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 16:59, 11 Νοεμβρίου 2009 Vassmil8 (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (26.015 bytes) (→Η εντολή pwd) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 15:28, 10 Νοεμβρίου 2009 Vassmil8 (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (26.013 bytes) (→Η εντολή pwd) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 17:37, 9 Νοεμβρίου 2009 Aandreatos (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (25.574 bytes) (→Αλλαγή καταλόγου) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 17:35, 9 Νοεμβρίου 2009 Aandreatos (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (25.572 bytes) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 13:17, 8 Νοεμβρίου 2009 Giormatsis (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (25.575 bytes) (→Οι εντολές su και sudo) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 13:10, 8 Νοεμβρίου 2009 Giormatsis (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (25.535 bytes) (→Βασικές εντολές) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 19:59, 5 Νοεμβρίου 2009 Agtitis (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (25.496 bytes) (→Αλλαγή καταλόγου) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 19:58, 5 Νοεμβρίου 2009 Agtitis (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (25.498 bytes) (→Αλλαγή καταλόγου) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 19:54, 5 Νοεμβρίου 2009 Agtitis (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (25.404 bytes) (→Αλλαγή καταλόγου) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 17:50, 2 Νοεμβρίου 2009 Skiadorou (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (25.128 bytes) (→Οι εντολές su και sudo) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 17:49, 2 Νοεμβρίου 2009 Skiadorou (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (25.127 bytes) (→Οι εντολές su και sudo) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 15:23, 2 Νοεμβρίου 2009 Johnny (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (24.669 bytes) (→Λήψη βοήθειας: η παράμετρος --help) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 15:23, 2 Νοεμβρίου 2009 Johnny (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (24.669 bytes) (→Λήψη βοήθειας: η παράμετρος --help) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 15:22, 2 Νοεμβρίου 2009 Johnny (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (24.668 bytes) (→Λήψη βοήθειας: η παράμετρος --help) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 15:21, 2 Νοεμβρίου 2009 Johnny (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (24.582 bytes) (→Οι εντολές su και sudo) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 15:14, 2 Νοεμβρίου 2009 Johnny (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (24.556 bytes) (→Λήψη βοήθειας: η παράμετρος --help) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 15:07, 2 Νοεμβρίου 2009 Johnny (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (23.604 bytes) (→Οι εντολές su και sudo) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 15:04, 2 Νοεμβρίου 2009 Johnny (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (23.576 bytes) (→Η εντολή cd) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 11:49, 2 Νοεμβρίου 2009 Skiadorou (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (23.545 bytes) (→Οι εντολές su και sudo) (αναίρεση)
- (τρέχουσα) (τελευταία) 11:47, 2 Νοεμβρίου 2009 Skiadorou (Συζήτηση | Συνεισφορές/Προσθήκες | φραγή) (23.493 bytes) (→Οι εντολές su και sudo) (αναίρεση)

ΕΛ/ΛΑΚ

ελεύθερο λογισμικό / λογισμικό ανοικτού κώδικα

Συνέδριο ΕΛΛΑΚ 2010 - Θεσσαλονίκη

Η εντολή **su** αλλάζει τον τρέχοντα χρήστη σε αυτόν που της δίνεται ως όρισμα. Για παράδειγμα, η εκτέλεση της εντολής `su root` θα έχει ως αποτέλεσμα την αλλαγή του τρέχοντα χρήστη σε `root`, δηλαδή στον υπέρ-χρήστη (`superuser`) ο οποίος έχει πλήρη δικαιώματα διαχείρισης στον υπολογιστή. Φυσικά, για να γίνει η εναλλαγή σε κάποιον χρήστη θα χρειαστεί να πληκτρολογήσετε τον κωδικό πρόσβασης για τον αντίστοιχο χρήστη.

Η εντολή **sudo** σας επιτρέπει να εκτελέσετε μια εντολή με δικαιώματα ενός άλλου χρήστη. Εάν δεν πληκτρολογήσετε κάποιον χρήστη, η εντολή υποθέτει τον χρήστη `root`. Η βασική σύνταξη της εντολής έχει ως εξής:

sudo -u user command

Για παράδειγμα:

sudo cat file1.txt

Θα εμφανίσει στην οθόνη τα περιεχόμενα του αρχείου `file1.txt` για το οποίο πιθανώς ο τρέχων χρήστης να μην είχε δικαίωμα ανάγνωσης (ενώ ο χρήστης `root` θα έχει σίγουρα). Περισσότερα για την εντολή `cat` θα δούμε σε επόμενο κεφάλαιο.

Οι εντολές su και sudo

Η εντολή **su** (`switch user`) αλλάζει τον τρέχοντα χρήστη σε αυτόν που της δίνεται ως όρισμα. Για παράδειγμα, η εκτέλεση της εντολής `su root` θα έχει ως αποτέλεσμα την αλλαγή του τρέχοντα χρήστη σε `root`, δηλαδή στον υπέρ-χρήστη (`superuser`) ο οποίος έχει πλήρη δικαιώματα διαχείρισης στον υπολογιστή. Φυσικά, για να γίνει η εναλλαγή σε κάποιον χρήστη θα χρειαστεί να πληκτρολογήσετε τον κωδικό πρόσβασης για τον αντίστοιχο χρήστη.

Για παράδειγμα

 Τερματικό:


```
costa@profes:~$ su arm1
Password:
arm1@profes:/home/costa$
```

Εδώ με την εντολή **su arm1** και δίνοντας τον απαραίτητο κωδικό αυτού του χρήστη ο χρήστης **costa** στον υπολογιστή **profes** γίνεται χρήστης **arm1** στον ίδιο υπολογιστή. Όποια εντολή δίνουμε στη συνέχεια εκτελείται σαν να την έδωσε ο χρήστης **arm1**.

 Τερματικό:

```
arm1@profes:/home/costa$ exit
exit
costa@profes:~$
```

Με την εντολή **exit** επανερχόμαστε στον αρχικό χρήστη στην περίπτωση μας **costa**.

Η εντολή **sudo** [2] σας επιτρέπει να εκτελέσετε μια εντολή με δικαιώματα ενός άλλου χρήστη. Εάν δεν πληκτρολογήσετε κάποιον χρήστη, η εντολή υποθέτει τον χρήστη `root`. Η βασική σύνταξη της εντολής έχει ως εξής

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

